Proceedings of the Ninth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Second General Election under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 9 A. M. on Friday, the 7th October, 1960.

PRESENT

Shri Mahendra Mohan Choudhury, B. L., Speaker in the Chair, Seven Ministers, Three Deputy Ministers and Eighty-one Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Supply of paddy at Fair Price Shops at North Kamrup Area

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) asked :

*10. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(*a*) Whether Government is aware that North Kamrup area where paddy procurement has started comprises surplus area to the North of the Railway Line of Nalbari as well as deficit area to the South ?

(*b*) Whether Government are aware that after 1960 procuremen season people of the food deficit area to the south of Nalbari are suffering for want of supply of paddy at reasonable price ?

(*c*) When the responsibility of procurement has been given to co-operative whether Government propose to entrust the co-operative with supply of paddy to the deficit area at pur chase rate of price *plus* actual cost ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

10. (*a*)—Yes.

(*b*)—No.

(*c*)—Instructions have been issued to all Local Officers to issue rice or paddy through Fair Price Shops at rates fixed by Government in all areas and to utilise the Service Co-operatives as Fair Price Shops wherever necessary for distribution of rice and paddy in deficit areas.

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-East) চৰকাৰে 'টি এ. চ্' বিলাকক ধানৰ চৰকাৰী দাম কি ৰেটত বান্ধি দিয়ে জানিব পাৰোনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: It depends from area to area. I would request the hon. Member to look to the Rice and Paddy Control Order.

UNSTARRED QUESTIONS

Regular payment of salaries of L. P. School Teachers of Barnagar

Shri GHANASHYAM TALUKDER (Sorbhog) asked:

13. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(*a*) Why the pay of the L. P. School teachers of west circle, Barnagar Centre has not been given since April, 1960 ?

(*b*) Why there is such irregularity of payment of their salaries ?

(*c*) Whether they are to be paid their monthly salaries every month as a matter of rule ?

(*d*) Whether this irregularity prevails in all the centres of Barpeta Subdivision ?

(*e*) If not, why the teachers of Barnagar Circle alone are discriminated in the matter of payment of their salaries ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) replied:

13. (*a*)—There was no provision of D. A. in last year's budget and the amount necessary for the same was provided for in the Budget Session of the last Assembly but the teachers were paid D. A. regularly throughout the year and as such fund fell short and teachers could not be paid but payment has already been made.

(*b*)—For the reasons stated above and to some extent due to delay in School Board also. action is being taken against the persons of the School Board at fault.

(*c*)—Yes.
(*d*)—Yes, in some centres.

(*e*)—No discrimination was made against anybody but delay in payment was entirely due to reasons stated in (*b*) and action is taken to see that regular payment is made.

Shri GHANASHYAM TALUKDER : In reply to (*b*) last line it is stated that 'action is being taken against the persons of the School Board at fault'. I want to know who were the persons at faults ?

Shri RADHIKA RAM DAS : Some authorities of the School Board.

Shri GHANASHYAM TALUKDER: What action is proposed to be taken against them ?

Shri RADHIKA RAM DAS: Assistant Director of Public Instruction has been asked to take action.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED (Bilasipara) : May I know the names of the persons ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister of Education) : I cannot give it now.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED : Can the Minister supply it later on ?

Shri RADHIKA RAM DAS : Yes.

Shri GHANASHYAM TALUKDER (Sorbhog) : In reply to (c) it is stated 'yes'. May I know whether the teachers will be paid regularly henceforth ?

Shri RADHIKA RAM DAS : Yes, teachers are being paid regularly.

Mr. SPEAKER : As there are no questions we may pass on to item No. 2.

Chief Minister's statement regarding the recent Language Disturbance in Assam

***Shri BIMALA PROSAD CHALIHA (Chief Minister)** : Mr. Speaker, Sir. hon. Members have undoubtedly been closely following the developments which have been taken place in the State during the last few months. All of us are aware, during the early part of April last, the movement for declaring of Assamese as the State Language took an agitational approach. It gained momentous during the months of May and June and from the 11th of June, case of violence were reported from the Sibsagar district. Since then with a varying degree we had widespread disturbances throughout the Brahmaputra Valley and in Shillong. We have all been very unhappy that the traditional ties of mutual goodwill and friendship among different communities were heavily strained. I am sure, the House will join me in expressing our condemnation of the violence and unpleasant behaviour. At the same time, the hon. Members will be glad to know that several instances have come to notice where minorities were given protection even at the considerable risks. These disturbances took a toll of 40 lives and effected nearly 52,000 persons, either directly or indirectly. I have placed on the Library table a statament of (1) persons killed district-wise, (*ii*) a statement of the number of persons injured, (*iii*) a statement of the number of houses burnt, (*iv*) a statement of places district-wise where orders under Section 144, Cr. P. C. were promulgated and (*v*) a complete statement of incidents of all kinds throughout the State.

2. It is not for me now, when we have not yet got over the shock of these disturbances, to apportion blame or to go into the role of various groups and section during this period. Suffice is to say that while the main cause of these disturbances was the agitation over the language issue and the grievances arising out of the insufficient representation of local candidates in the Central Government Departments and offices and private enterprises in Assam, at various places many different factors combined for which the movement was widespread. In view of the large scale nature of the disturbances, our police force was found to be inadequate to effectively

*Speech not corrected.

deal with the situation and in a number of places, Army and Assam Rifles had to be called out in aid of civil power. I am placing on the Library table a statement of the places with dates where Army had to be employed for the purpose. We are taking steps to get additional police force from Centre and other States. Inspite of the measures which were taken considerable damage was done to private property and in some cases to public property. I am placing on the Library table a statement of the estimate of damage caused during these disturbances.

3. By large, it can be said that we were not prepared nor could we anticipate such widespread disturbances. However with available forces, determined steps were taken by Government to put down lawless and anti social elements. The total number of arrests made throughout the State so far in connection with the disturbances is 4,382. I am placing district-wise break up of these figures on the Library table.

4. I can assure the House that Government are determined to firmly deal with any recurrence of violence as also to take sufficient action to deter any anti-social elements from indulging in any kind of acts which may lead to breach of the public peace. Action has already been initiated against officials for dereliction of duty. For the incidents at Gauhati and the police firing Government have already appointed a Commission of Enquiry consisting of the Hon'ble Chief Justice of the Assam High Court. The report of the Commission is expected by end of this year. Government have also decided to set up another Commission of Enquiry for the incidents which took place at Goreswar. There is also a proposal to set up a judicial enquiry at the appropriate time to enquire into the circumstance resulting in the disturbances and to suggest steps necessary to prevent any recurrence of such disturbances.

5. As the hon. Members are aware, a number of all India leaders including the Prime Minister visited the State during this period. A delegation of Members of Parliament also came on a visit and submitted a report to Parliament. This report deals with some of the important aspects of the disturbances and we have benefited by the advice which the Delegation has given.

6. A communique enunciating the policy of the Government on various aspects of the problems that have arisen was issued on 30th August last by extraordinary gazette. I am placing copy of this comminique on the library table.

7. As a consequence of these disturbances quite a few thousand persons were displaced and the State Government has embarked on the task of rehabilitation of these affected families. Hon. Members would be glad to know that satisfactory progress has so far been made in the rehabilitation of these families and we hope that with determined efforts from the side of Government and active public co-operation, it would be possible to finalise all matters with regard to rehabilitation in the foreseeable future. It is encouraging that our young men are also taking active part in rehabilitation efforts. It is necessary at this time to do whatever every one of us can to restore the normal feeling of goodwill and mutual trust among the members of different communities living in the State. I am sure the hon. Member will join me in making an appeal to every citizen in the State to do his best in whatever sphere he may be working to bring about normalcy and reassure all people livingin the State with feelings of friendliness and goodwill.

Mr. SPEAKER: I have received notice for, from hon. Members, a motion asking leave of the House to discuss the Statement of the Chief Minister.

The motions are in order and I have admitted them. I want to fix a date and date for discussion of this statement after consulting the Leader of the House, the Leader of the Opposition and the Leader of the Communist Group. I propose to discuss with them in the meanwhile and shall announce the date and time to-morrow.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED (Bilasipara): May we have a copy of the Chief Minister's statement, Sir, ?

Mr. SPEAKER: Yes, certainly.

Revenue Minister's statement re: recent flood situation and relief reduced by Government

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): Mr. Speaker, Sir, the flood this year occurred in two stages ; from June to August and the damage was not very extensive. After the end of August we were under the impression that the flood season was over. But unexpectedly there was continuous heavy shower from the 13th to 16th September throughout the entire State. The Brahmaputra along with its tributaries was in spate and there were sudden and heavy floods in all the subdivisions of the Brahmaputra Valley. Heavy damages were caused to the transplanted Ahu paddy and the newly transplanted Sali. Reports of damage to houses and cattle were also received. I take subdivision-wise.

North Lakhimpur

In the North Lakhimpur Subdivision, the flood water innundated 13 mauzas comprising 278 villages covering an area of 16,577 acres. About 80,000 people were affected. The people had to shift to higher places for safety. The most affected mauzas are Dhalpur, Bihpuria, Naoboicha, Telahi, Lakhimpur, Machkhowa, Gohain and Dhakuakhana.

As a result of a breach on the Bimpara Noali embankment, houses of four families were completely washed away with all their household belongings. No death was reported, but one man of Naoboicha Mauza who was heavily drunk died of accidental drowning. The number of cattle lost is seven. The value of the crops damaged is being assessed Besides, the paddy in the granaries worth several thousands of rupees were lost or became unfit for human consumption. Gratuitous relief of Rs. 30,000 and seed loan of Rs. 15,000 were granted.

Dibrugarh Subdivision

In the Dibrugarh subdivision, 15 mauzas were affected by flood. The people and cattle were shifted from the marooned areas to higher places. No loss of human life has been reported but some cattle were reported to have been lost. The details of damages done to the crops and houses are being assessed. Gratuitous relief of Rs. 25,000 and seed loan of Rs. 50,000 were granted.

Golaghat Subdivision

In the Golaghat Subdivision, an area of 4,22,000 bighas was under water affecting about 41,000 people. There was no loss of human life but there has been heavy loss of cattle. The damage to standing crops has been approximately assessed at Rs. 25,000 and that of other property at Rs. 1,72,000 approximately. Gratuitous relief of Rs.15,000, seed loan of Rs. 10,000 and rehabilitation loan of Rs. 20,000 were granted.

Jorhat Subdivision

An area of 127 sq. miles in Jorhat Subdivision was in the grip of flood affecting about 80,866 persons. The damage to crops has been roughly assessed at Rs. 5,00,000 and that of other property at Rs.3,50,000. There was no loss of human life but a large number of cattle were lost during the flood. Gratuitous relief of Rs. 25,000 was sanctioned.

Sibsagar Subdivision

In the Sibsagar Subdivision, an area of 28,305 bighas with a population of 4,891 were affected. The damage to crops and other properties have been assessed. There is no loss of human life but 16 cattle are reported to have been lost during the flood.

Gratuitous relief of Rs. 30,000 and seed loan of Rs.25,000 were granted.

Nowgong District

Due to rise in Killing and Kopili rivers in the Nowgong District, Uttarkhola and Tetelia Mauzas were heavily flooded. The Kollong dyke was breached at Raha and Jagi. About 50,000 persons were affected. The details of damages done to the crops are being assessed. No loss of human life or cattle is reported. Gratuitous relief of Rs. 25,000 was sanctioned.

Tezpur

The Nadur Circle in Tezpur Subdivision was flooded and 40 families were affected. There was also erosion at Bholakheta, Belidubi and Beltala villages. 73 families were reported to have been affected by erosion. The eroded people have been temporarily settled at Teliagaon V. G. R.

As a result of heavy flood in the river Bharali, 125 families of Garaimari Chakighat and Bharali Chapari villages were affected. No loss of human lives is reported. Large numbers of cattle and calves are reported to have been lost. Details of damage to the crops and other properties are being assessed. Gratuitous relief of Rs.15,300 and seed loan of Rs. 3,000 were sanctioned.

Mangaldai Subdivision

In the Mangaldai Subdivision an area of 60,000 bighas was flooded damaging about 50 per cent crops on the average and affecting about 10,000 families. Total damages to crops including some houses partially damaged are being assessed. There has been no loss of human life but there was loss of cattle. Gratuitous relief in the shape of free distribution of foodstuff of the value of Rs. 3,300 was granted.

Gauhati Subdivision

In the Gauhati Subdivision there were breaches in two places of Pagladia bund near Nalbari. Almost all the circles in this subdivision including Palasbari, Choygaon, Kamalpur, Hajo, Rangia, Nalbari, Tihu and some parts of Tamulpur circles were affected. There has been heavy damage to crops and houses and the actual damages done are being assessed. One person while crossing a bridge over the Boko river was washed away due to the collapse of the bridge and another person in the Palasbari area, while he was camping in his boat at night under a submerged house, was killed when the house collapsed. A couple in the North Bank were drowned due to a boat accident and one youngman was drowned in Pagladia while catching fish. The local officer, however, reported that the latter three cases of death were pure accidents and not due to flood. About 100 heads of cattle were lost. Gratuitous relief of Rs.47,500 and seed loan of Rs. 10,000 were granted.

Barpeta Subdivision

There was also severe flood and erosion in the Barpeta Subdivision affecting 16 mauzas. About 12,000 families were affected. The damage caused to crops and other properties is being as-essed. No loss of human life is reported but there has been loss of a large number of cattle. Relief was immediately rushed to the affected places. Gratuitous relief of Rs. 40,000 was granted.

Goalpara Subdivision

There was heavy flood in the Goalpara Subdivision. The Manas, Aie and the Brahmaputra rivers were eroding lands of Sirjangram-Borghola areas and Bahati-Balapara, Singmari-Ramcharani since July. During the early part of September the Agia Hills side area was submerged due to heavy rain. The whole area was under 4/5 ft. water. Krisnai, Dudnoi and Ranguli areas were also under the grip of flood. The people from the marooned places were shifted to higher places. More than sixty villages were affected in the entire Subdivision, containing a population of more than 40,000. A large number of cattle was washed away. There were loss of 4 human lives during the flood. One of them was washed away while the other three were in one boat which capsized near the bridge at Chandamari on the National Highway. Many houses were washed away. Crops over one lakh bigha of land was affected. Details of damages caused are being assessed.

Gratuitous relief of Rs.30,000 has been sanctioned so far, besides G. R. of Rs.8,500 and Rehabilitation loan of Rs.40,000 previously sanctioned for the July flood.

Dhubri Subdivision

In the Dhubri Subdivision, an area of 193 square miles were under water, affecting forty thousand families. There was no loss of human life but about 162 cattle were lost. About 417 houses were damaged or washed away. Damage has been caused to paddy. jute. etc., over an area of 2,93,550 bighas. There was erosion in 13 villages and some areas made unfit for cultivation due to sand deposit. Gratuitous relief of Rs. 35,000 was sanctioned.

Kokrajhar Subdivision

Due to overflow of the banks of the Champamoti there was flood in Kokrajhar Subdivision covering 23 villages. About fifteen hundred families were affected. The damage to standing crops and other properties are being assessed. No human life or cattle was lost.

Gratuitous relief of Rs.15,000 has so far been sanctioned.

Immediately on receipt of report from the local officers, relief was rushed to the distressed area in all the Subdivisions and free supply of rice as well as chira, gur, grams and salt were made through the relief parties consisting of officials and non-officials. Boats and motor boats were also requisitioned where it was found necessary for rescue operation of the marooned people and cattle.

Along with these reliefs in the shape of distribution of rice and food-stuffs, the Medical and Veterinary Departments rendered medical aids to men and cattle where necessary. Agriculture Department is taking active steps to assist the cultivators in every way to start fresh cultivation wherever possible. Besides seed loan, the Agriculture Department have also sanctioned Rs.50 lakhs for issue of Agricultural loans to the flood affected people through Co-operative Societies.

The local officers have been asked to submit scheme of test relief work wherever necessary.

There was no flood in the Cachar District this year. Although the intensity of the flood was very heavy, luckily it receded quickly. The flood was highest on the 16th September and began to recede from the 17th.

Mr. SPEAKER: In this connection, I have received notice of motions from several hon. Members including one from Shri Jahanuddin Ahmed for taking into consideration of the statement made by the Revenue Minister regarding the flood situation in Assam. All the motions had been found to be in order and I have admitted them. I fix tomorrow, the 8th October, 1960, Saturday for consideration of this motion and the motion will be taken up as soon as the questions are over.

Shri MOHI KANTA DAS (Barchela) : Sir, copies of the statement may be made available to hon. Members.

Mr. SPEAKER: I shall try to make the copies of the statement available to hon. Members to-day in the afternoon.

Laying out copies of the Assam Prevention of Food Adulteration Rules, 1960

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister, Public Health) : Mr. Speaker, Sir. I beg to lay out copies of the Assam Prevention of Food Adulteration Rules, 1960.

Laying out copies of (*i*) the Appropriation Accounts of the Government of Assam, 1958-59 and Audit Report 1960, (*ii*) the Finance Accounts of the Government of Assam, 1958-59 and Audit Report, 1959.

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Parliamentary Affairs) : Mr. Speaker, Sir, I beg to lay out copies of—

(*i*) the Appropriation Accounts of the Government of Assam, 1958-59 and Audit Report, 1960.

(*ii*) the Finance Accounts of the Government of Assam, 1958-59 and Audit Report, 1959.

Laying out copies of the First and Second Report of the Method and Organisation Department of the Government of Assam

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : Mr. Speaker, Sir, I beg to lay out copies of the First and Second Reports of the Method and Organisation Department of the Government of Assam.

Election to the Assam Town and Country Planning Advisory Council

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Town and Country Planning) : Mr. Speaker, Sir, I beg to move that this Assembly do elect three Members of the Assembly to the Assam Town and Country Planning Advisory Council in accordance with Section 3 (1) (X) of the Assam Town and Country Planning Act, 1959.

Mr. SPEAKER : The motion moved is :

"That this Assembly do elect three Members of the Assembly to the Assam Town and Country Planning Advisory Council in accordance with Section 3 (1) (X) of the Assam Town and Country Planning Act, 1959.

The question is that this Assembly do elect three Members of the Assembly to the Assam Town and Country Planning Advisory Council in accordance with Section 3 (1) (X) of the Assam Town and Country Planning Act, 1959.

(The question was adopted)

The Secretary will notify the date, time and place for holding the election.

Election to the District Minority Board for Sibsagar District

BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister): Mr. Speaker, Sir, I beg to move that the Muslim Members of this Assembly do elect according to the instructions contained in the voting paper three Members of the Minority Community to the District Minority Board for Sibsagar District.

Mr. SPEAKER : The motion moved is that the Muslim Members of this Assembly do elect according to the instructions contained in the voting paper three Members of the Minority to the District Minority Board for Sibsagar District.

Mr. SPEAKER : The question is:

That the Muslim Member of this Assembly do elect according to the instructions contained in the voting paper three Members of the Minority Community to the District Minority Board for Sibsagar District.

(The question was adopted)

The Secretary will notify the date, time and place for holding the election.

Election to the State Advisory Board for Basic Education

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education): Mr. Speaker, Sir, I beg to move that this Assembly do elect five representatives of the Assam Legislative Assembly from amongst its members by single transferable vote in accordance with the provision of Section 4 (*c*) of the Assam Basic Education Act, 1954, to the State Advisory Board for Basic Education.

Mr, SPEAKER : The motion is moved.

The question is that this Assembly do elect five representatives of the Assam Legislative Assembly from amongst its members by single transferable vote in accordance with the provision of Section 4 (*c*) of the Assam Basic Education Act, 1954, to the State Advisory Board for Basic Education.

(The question was adopted)

The Secretary will notify the date, time and place for holding the election.

Report of the Select Committee on the Assam Consolidation of Holdings Bills, 1959

Shri RAMNATH DAS [Dergaon (Reserved for Scheduled Castes]): Mr. Speaker. Sir, I beg to present the Report of the Select Committee on the Assam Consolidation of Holdings Bill, 1959.

Extension of time for submission of Reports of the Select Committee on the Gauhati University (Amendment) Bill, 1960

Shri OMEO KUMAR DAS (Dhekiajuli) : I beg to move that this Assembly do agree to the extension of the time for submission of the Report of the Select Committee on the Gauhati University (Amendment) Bill, 1960, till 9th September, 1960. In moving this resolution, I would like to submit that according to the motion adopted by the House, the House directed that the Committee was to submit the report by the 30th June, 1960. At the first sitting of the Committee held on the 21st June, 1960, the Committee chalked out its line of action and decided to call for memoranda from the University authorities, University Teacher's Association, Aided College Teachers Association, Cotton College Teachers Association, Principals of Veterinary, Agricultural, Medical, Engineering Colleges and Cotton College etc., by the 20th July, 1960, so that the Committee might consider the Bill carefully, after taking into cosideration the view points of the different educational institutions and associations. This naturally took some time. Besides, some of the members of the Select Committee also had to remain busy in the time for relief works in connection with the last disturbances. I have briefly stated the reasons for the inability of the Committee to submit its reports by the 30th June, 1960, as fixed by the House and crave the indulgence of the House to accept this resolution agreeing to extend the time for submission of the report till the 9th September, 1960. After the report was finalised, the Secretary received two notes one from the Registrar, Gauhati University and the other from Dr. Birinchi Kumar Barua of the Gauhati University suggesting certain amendments to the Bill. I have directed the Secretary to circulate the copies of the notice to the hon'ble Members, which have already been done.

Mr. SPEAKER : The motion moved is that this Assembly do agree to the extension of the time for submission of the Report of the Select Committee on the Gauhati University (Amendment) Bill, 1960, till 9th September, 1960.

Now, the question is that this Assembly do agree to the extension of time for submission of the Report of the Select Committee on the Gauhati University (Amendment) Bill, 1960, till the 9th September, 1960.

(The question was adopted)

Presentation of the Report of the Select Committee on the Gauhati University (Amendment) Bill, 1960.

Shri OMEO KUMAR DAS : Mr. Speaker, Sir, I beg to present the Report of the Select Committee on the Gauhati University (Amendment) Bill, 1960.

The Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1960.

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): Mr. Speaker, Sir, I beg leave to introduce the Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER: The motion is moved. The question is that leave be granted to introduce the Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1960.

(The question was adopted)

Shri HARESWAR DAS: Sir, I beg to move that the Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1960 be introduced.

Mr. SPEAKER: The motion is moved. The question is that the Assam Land (Requisition and Acquisition) (Amendment) Bill, 1960 be introduced

(The question was adopted)

(The Secretary, Legislative Assembly read the title of Bill)

Further discussion on the resolution moved by Shri Tarun Sen Deka on 6th October, 1960 *re*: asking Government to with draw the move for Enhancement of laad Revenue in the Kamrup district and elsewhere

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West): অধ্যক্ষ মহোদয় যোৱা কালি মোৰ প্ৰস্তাৱটো ব্যাখ্যা কৰোতে সদনৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কৈছিলো যে ১৯২৭ চনৰ পৰা ১৯৬০ চনৰ ভিতৰত আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ বিশেষ কোনো উন্নতি দেখা নাই বৰং ক্ৰমান্বয়ে বেয়াৰ ফালেহে ঢাল খাইছে। ১৯৩০ চনত মহাত্মাগান্ধীয়ে লৰ্ড আৰউইনক যি আল্টিমেটাম দিছিল সেই আল্টিমেটাম জাতীয় কংগ্ৰেছৰ Economic and Political journal ত প্ৰকাশ কৰিছিল। তাত কৃষকৰ দুৰৱস্থা সম্বন্ধে তেখেতে কৈছে।

"Unless those who work in the name of the nation understand and keep before all concerned the motive that lies behind the craving for independence, there is every danger of Independence itself coming to us so changed as to be of no value to these toiling voiceless millions for whom it is worth taking. It is for that reason that I have been recently telling the public what Independence should really mean."

"Let me put before you some of the salient points. The traffic pressure of land revenue, which furnishes a large part of the total, must undergo considerable modification in an independent India. Even the much vaunted permanent settlement benefits a few rich zamindars, not the ryots. The ryot has remained as hope'ess as ever. He is a mere tenant-

at-will. Not only then has the land revenue to be considerably reduced, but the whole revenue system has to be revised as to make the ryot's good its primary concern. But the British system seems to be so designed as to crush the very life out of him. Even the salt he must use to live is so taxed as to make the burden all the heaviest on him, because of the heartless impartiality of its incidence. The tax shows itself still more burdensome on the poor man when it is remembered that salt is the one thing he must eat more than the rich man, both individually and collectively. The dr'nk and drug revenue too is derived from the poor. It saps the foundations both of their health and morals................."

মহাত্মাগান্ধীয়ে আৰউইনক দিয়া আল্টিমেটামত খুব স্পষ্ট ভাবে কৈছিল যে আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ অৱস্থা শোকাবহ তেওঁলোকৰ খাজনা কমাব লাগে। খাজনাৰ উপৰিও নিমখৰ কৰ আৰু অন্যান্য আৱশ্যকীয় বস্তুৰ ওপৰত লগোৱা কৰৰ ফলত কৃষকৰ অৱস্থা জুকুলা হৈছে বুলি তেখেতে উল্লেখ কৰিছে। খেতিয়ক ৰাইজৰ ওপৰত কৰৰ হেচা কমাব লাগে বুলি বহুবাৰ তেখেতে দৃঢ়ভাৱে কৈছে। তাৰোপৰি ১৯৩২ চনৰ "কৰাচী কংগ্ৰেছ" অধিৱেশনতো প্ৰস্তাৱ ডাঙি ধৰিছিল যে........................

"Substantial reduction in agricultural rent or revenue paid by the peasantry and in case of unecenomic holdings exemption from rent for such period as may be necessary..........."

অকল সেয়ে নহয় ১৯৩৬ চনত যেতিয়া কংগ্ৰেছে নিৰ্ব্বাচনী ইস্তাহাৰ জাৰি কৰিছিল, তেতিয়াও কোৱা হৈছিল যে—

"With a view to this the Lucknow Congress laid particular stress on the fact that "the most important and urgent problem of the country is the appalling poverty, unemployment and indebtedness of the peasantry, fundamentally due to antiquated and repessive land tenure and revenue systems, and intensified in recent years by the great slump in prices of agricultural produce," and called upon the Provincial Congress Committee to frame full agrarian proprame. The agraian programme which will be drawn up by the All India Congress Committee on the basis of these provincial programmes will be issued later.

"Pending the formulation of a fuller programme the Congress reiterates its declaration made at Karachi—that it stands for a reform of the system of land tenure and revenue and rent, and an equitable adjustment of the burden on agricultural land, living immediate relief to the smaller peasantry substantial reduction of agricultrual rent revenue now paid by them and exempting uneconomic holdings from payment of rent and revenue."

আকৌ ১৯৪৮ চনত যেতিয়া কংগ্ৰেছে কৃষি সংস্কাৰ কমিটিৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল তাতো "কৃষিজাত বস্তুৰ মূল্য আৰু সেই মূল্য কমোৱা" সম্বন্ধে আলোচনা কৰিছিল। আমি স্বাধীন হোৱাৰ পিচতো কৃষকৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নতি হোৱা নাই বুলি বাৰে বাৰে কোৱা হৈছে। যোৱা কালিও মই কৈছিলো যে আমাৰ জনসাধাৰণে যিবোৰ বস্তু কিনি খায়, যেনে—নিমখ, তেল ঔষধ, চেনী, কানি-কাপোৰ আদিৰ দাম তেওঁলোকে বিক্ৰি কৰা সামগ্ৰীৰ মূল্যৰ তুলনাত সিবোৰ মূল্য বহুত বেচি। এনে এটি দুখজনক অৱস্থাত যদি মাটিৰ খাজানা বৃদ্ধি কৰা হয় তেনেহলে তেওঁলোকৰ অবস্থা আৰু বেয়া হব। আমাৰ পৰিসংখ্যা বিভাগে যি হিচাপ দিছে সেই মতেও ১৯৪৮ চন আৰু ১৯৫৭ চনৰ ভিতৰত মাটিৰ খাজনা যথেষ্ট পৰিমানে আদায় হৈছে; আৰু মুঠত বেচিহে আদায় হৈছে।

উদাহৰণ স্বৰূপে—

কাছাৰৰ ৰাজহ	১৯৪৮-৪৯ চনত আছিল	৯,৬৪,১১৬৲ টকা
কিন্তু ...	১৯৫৬-৫৭ চনত হল	১৯,২৪,২২৮৲ টকা

ইয়াত প্ৰায় ৮ লাখ টকা বৃদ্ধি হৈছে।

এই দৰে—

দৰং জিলাত	১৯৪৮-৪৯ চনত আছিল	১৯,৯৬,৯২৯৲ টকা
	১৯৫৫-৫৬ চনত হল	২৩,৫০,২০০৲ টকা

(এই বিলাক খাজনা বৃদ্ধি নে লকেল ৰেট বৃদ্ধি হোৱাৰ ফলত হৈছে—voice)

কামৰূপ জিলাত	১৯৪৬-৪৭ চনত আছিল	২৫,৩১,০৭৩৲ টকা
	১৯৫৬-৫৭ চনত হল	২৭,৭৩,৬৯৬৲ টকা
শিৱসাগৰ জিলাত	১৯৪৮-৪৯ চনত আছিল	২৮,৬৩,২৩৯৲ টকা
	১৯৫৫-৫৬ চনত হল	৩২,৫২,৫৯৯৲ টকা

এইদৰেই সমগ্ৰ অসমৰেই হিচাব যদি লোৱাহয়, দেখা যায় যে, ১৯৪৮ চনৰ পৰা ১৯৫৭ চনলৈকে প্ৰায় ৭/৮ বছৰৰ ভিতৰত ৰাজ্যৰ ৰাজহ যথেষ্ট বেচি আদায় হৈছে। এই বেচি বৃদ্ধি সৰ্ব্বসাধাৰণ খেতিয়ক ৰাইজৰ পৰাই উঠোৱা হৈছে। শিৱসাগৰত ছেটেলমেণ্ট-অপাৰেশ্যন হৰ লাগিছে আৰু চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা খেতিৰ মাটিৰ খাজনা বৃদ্ধিৰ হাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। অথচ সেই জিলাত চাহ বাগানৰ কাৰণে যি বিলাক মাটি আছে তাৰ ওপৰত খাজনা সিমান বৃদ্ধি হোৱা নাই। চৰকাৰী হিচাবৰ পৰাই কৰ খুজিছো যে এবিঘা চাহ ৰাগিচাৰ মাটিত যিমান আয় হয়, তাৰ তুলনাত খেতিয়ক সকলৰ খেতিৰ মাটিত বহু কম আয় হয়। এবিঘা চাহৰ মাটিত বছৰি ২১৫।০ অনা উপাৰ্জ্জন হয় আৰু এবিঘা খেতিৰ মাটিত বছৰি ৬০৲ টকা মানৰ হে শষ্য উৎপাদন হয় আৰু তাৰ খৰচ বছৰি ৪০৲ টকা বাদ দিলে আয়ৰ মাত্ৰা মাত্ৰ ২০৲ টকালৈ আহে। কাযেই দেখা যায় যে, চাহ বাগিচাৰ মাটিৰ আয় আৰু উপাৰ্জ্জণৰ তলনাত আমাৰ দুখীয়া খেতিয়ক সকলে হাৰ ভঙা শ্ৰম কৰি মাত্ৰ বছৰত ২০৲ টকা উপাৰ্জ্জণ কৰিব পাৰে। সেই ফালৰ পৰা খাজনা বৃদ্ধি হৰ লাগিছিল, বাগান সমূহৰ মাটিৰ ওপৰতহে।

Mr. SPEAKER : তেওঁলোকৰ ওপৰত income tax আছে নহয়?

Shri TARUN SEN DEKA: খেতিয়ক সকলৰ ওপৰতো আছে। চৰকাৰে শিৱসাগৰত দিয়া নতুন জাননী মতে এতিয়া এবিঘা মাটিৰ খাজানা ১৷০ অনাৰ ঠাইত ১৷৷০ হব। কিন্তু চাহ বাগানৰ এবিঘা মাটিৰ খাজনা আগতেও কম আছিল আৰু বৃদ্ধিৰ পাচতো দৰিদ্ৰ কৃষকৰ এবিঘা মাটিৰ খাজনাৰ তুলনাত বহু কম হৈ আছে

(কিমান কম; আগতে কিমান আছিল? *Voices*)

আগতে ৮০ অনা আছিল আৰু এতিয়া ১৲ হৈছে।

(কিমান হৈছে? *Voice*)

Mr. SPEAKER : Order Order.

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West) : তাৰোপৰি অন্যান্য যাবতীয় জিনিষ পত্ৰৰ দাম আজি চৰা। টেক্স বা খাজনাৰ বোজা দৰিদ্ৰ খেতিয়কৰ ওপৰত দিনে দিনে বাঢ়ি আহিছে; তাৰ ফলত চৰকাৰী ৰাজহ বৃদ্ধি পাইছে। ১৯৪৫-৪৬ চনত ৫৭,৯৭,৩২৩১ টকা আছিল আৰু তাৰ পিচৰ ১০(দহ) বছৰৰ ভিতৰত, ১৯৫৩-৫৪ চনত হৈছে, ২,১৬,৩২,২৬৬১ টকা আৰু বৃদ্ধিৰ বোজাটোৰ পৰিনাম ভোগ কৰিছে দৰিদ্ৰ খেতিয়ক সকলে।

Mr. SPEAKER : মাটিৰ পৰিমাণ কি হৈছে ?

Shri TARUN SEN DEKA : খেতিৰ মাটিৰ পৰিমাণ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত বৃদ্ধিও হৈছে আৰু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কমিছেও। বানপানী আৰু গৰা খহনীয়াই মাটি ভাঙিছে আৰু খেতিৰ অনুপযোগী কৰিছে।

তাৰ পিচত, উত্তৰ কামৰূপৰ বৰক্ষেত্ৰী আৰু অন্যান্য মৌজাৰ মাটি খাজনা বৃদ্ধিহৈছে—

বস্তি মাটিত	...	আগতে	আছিল	১১	এতিয়া	হৈছে	১.৫০ ন.প.
ৰূপিত ,,	...	,,	,,	.৮১ন.প.	,,	,,	১.২০ ন.প.
ফাৰিঙতি	...	,,	,,	...	,,	,,	১.৩৫ ন.প.
বাওতলি	...	,,	,,	॥৵০ অনা	,,	,,	১.১০ ন.প.

এই দৰেই জনসাধাৰণক জুলুমত পেলোৱা হৈছে। আনহাতে খাজনাৰ হাৰ বৃদ্ধি নটিচ তেঁওলোকে নাই পোৱা তাৰফলত আপত্তি জনাবলৈ কোনো উপায় নাই। অফিচত খবৰ কৰি জানিব পৰা গৈছে যে আপত্তিৰ দিন পাৰ হৈ গৈছে আৰু খেতিয়কসকলে বৰ্দ্ধিত হাৰত খাজনা কৰ আদি বিনা আপত্তিতে দিবলগা হব। এনে নটিচৰ বিভ্ৰাট শিবসাগৰ জিলাতো হৈছে। এই নটিচ বোৰ চৰকাৰে কেৱল অসম গেজেটতে প্ৰকাশ কৰাকেই যথেষ্ট বুলি ধৰে। অসম গেজেট ইংৰাজীত প্ৰকাশিত হয় আৰু ইংৰাজীৰ জ্ঞান সৰ্ব্ব সাধাৰণ ৰাইজৰ নাই। ইংৰাজী ১৯৫৫ চনৰ গেজেটত, শিবসাগৰৰ খাজনা বৃদ্ধি নোটিচ চপাই চৰকাৰ বহি আছে। অৱশ্যে তাৰিখ মোৰ মনত নাই।

সাধাৰণ মানুহে অসম গেজেট বুজি নাপায় আৰু লবলৈকো টকা নাপায়।

Shri HARINARAYAN BARUA (Teok): মই ডেকা ডাঙৰীয়াক জনাব খোজো যে Settlement বিভাগৰ পৰা Notice দিয়া হৈছিল।

Shri TARUN SEN DEKR : Notice ২/১ ঠাইত পাব পাৰে, অফিচ বিলাকত পাইছে—কিন্তু সৰ্ব্বসাধাৰণ খেতিয়ক ৰাইজে পোৱা নাই।

Shri MAHIKANTA DAS (Barchalla): মই সুধিব খোজো যে মাননীয় সদস্যই নিজে ঘুৰি ফুৰি সংগ্ৰহ কৰি জানি এই কথা কৈছো নে এনেয়ে কৈছে ?

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari West): অধিক সংখ্যক খেতিয়কেই যে পোৱা নাই সেইটো enquiry কৰিলেই জানিব পাৰিব। এই বোৰ নোটিশ নিজ নিজ এলেকাত নিজ নিজ ভাষাত হব লাগে। সমতল জিলা কেখনত অসমীয়াত হব লাগে। খেতিয়ক ৰাইজৰ অবস্থা কুলাই পাচিয়ে নধৰা হৈছে আৰু বহুত খেতিয়কৰ মাটি বাৰী নিলামত গৈছে। মোৰ নিজৰ অঞ্চলতে খাজানা দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বহুলোকৰ মাটি বাৰী নিলামত দিয়া দেখিছো। যোৱা বাৰ বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চলবোৰৰ খাজানা ৰেহাইদিবৰ বাবে চৰকাৰক অনুৰোধ জনোৱা হৈছিল আৰু চৰকাৰে দিম বুলি কৈছিল। কিন্তু তাকে নকৰি আকৌ নতুন খাজানা বৃদ্ধিৰ ব্যবস্থা কৰা উচিত হোৱা নাই। এইটো ঠিক যে খাজানা টেক্স আদিৰ ওপৰতে ৰাজ্য চলি থাকে, কিন্তু সেইবোৰৰ হেচা যদি দুখীয়া খেতিয়কৰ ওপৰত পৰে তেওঁলোকে দিব কৰ পৰা ? এই বোৰ তুলিব লাগে ধনী শ্ৰেণীৰ পৰা। ডাঙৰ কাৰবাৰী মানুহ, চাহশিল্পপাতি ইত্যাদিৰ পৰা পুঁজি সংগহ কৰিব লাগে অৰ্থাৎ তেওঁলোকৰ আয়ৰ ওপৰত চিলিং বান্ধি দিব লাগে। যদি সদায়ে দুখীয়া খেতিয়কৰ ওপৰত হেচা পৰি থাকে তেতিয়া হলে জাতি গঠন মূলক কাম বোৰত তেওঁলোকৰ সহযোগ আশা কৰিব নোৱাৰি। আমাৰ ডাঙৰ ডাঙৰ নেতাসকলে সদায়ে কব লাগিছে যে উন্নয়ন মূলক আচনিবোৰত কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ গুৰিতে লাগে সকলোৰে সহযোগীতা। তাকে কৰিবলৈ হলে ৰাইজে প্ৰেৰণা পাব লাগিব। তেওঁলোকক সকলো দুখ দুৰ্গতিৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰিব লাগিব। কিন্তু খেতিয়কক আমি বানপানীৰ উৎপীড়নৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই দৰিদ্ৰতা, অভাবৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পৰানাই। তেনে অবস্থাত চৰকাৰে খাজানা বৃদ্ধিৰ যিবোৰ নোটিচ দিছে সেইবোৰ অকল কামৰূপৰ পৰাই নহয় সকলো ঠাইৰ পৰা উঠাই দিব লাগে। সেই কাৰণে মোৰ প্ৰস্তাৱত আছে।

"Kamrup and elsewhere"

Shri HARINARAYAN BARUA: ডেকা ডাঙৰীয়াই জনাব পাৰিবনে যে খাজনা বৃদ্ধি কি basis ত কৰিবলৈ ওলাইছে ?

Shri TARUN SEN DEKA: সেইটো মোৰ কৰলগীয়া বিষয় নহয় এই টো চৰকাৰৰ কথা। কিন্তু মোৰ কথা হৈছে যে খেতিয়কৰ বৰ্ত্তমান যি দুৰবস্থা তালৈ চাই তেওঁলোকৰ ওপৰত আৰু হেচা দিয়া উচিত নহয়। এই দৰে হেচা পৰিলে তেওঁলোকৰ বাপতি সাহোনৰ যি কন মাটি বাৰী আছে সিও নাইকীয়া হব।

মহোদয়, কৃষকৰ ওপৰত ধাৰৰ বোজা বৰ বেচি হৈছে। সৰ্ব্ব ভাৰতীয় হিচাবতো কোটি কোটি টকা কৃষকৰ ওপৰত ধাৰ থকাটো সাব্যস্ত হৈছে। অসমৰ খেতিয়কৰ ওপৰত ধাৰৰ বোজা এনেয়ে বৃদ্ধি পাইছে তাতে যদি আকৌ খাজনা বৃদ্ধি কৰা হয় তেন্তে খেতিয়কৰ ৰাজ হাড় ভাঙি যাব। এই খেতিয়ক সকাল মহাজনৰ সুদৰে পৰা আৰম্ভ কৰি বৃদ্ধি হাৰত খাজানা দিব লগীয়া হলে কিছুমানৰ যি দুই এডৰা বাপতীয়া মাটি বাৰী আকৌ হেৰুৱাই সকলো মানুহ ভূমিহীন হৈ পৰিব। তেনেকৈ বহুতকে ভূমিহীন শ্ৰেণীত ভুক্ত কৰা হব।

আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ প্ৰকৃততে "ইকনমিক হোল্ডিং" নাই। লৰ্ড আৰু উইনৰ দিনত হোৱা 'ৰাউণ্ড টেবুল কনফাৰেন্স' আৰু অন্যান্য ৰাজহুৱা আৰু ৰাজনৈতিক দল সমূহৰ প্ৰস্তাবত সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিছে যে খেতিয়ক সকলৰ খাজনা বহুত বেচি হৈছে আৰু তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ কমাব লাগে। আমাৰ অসম চৰকাৰে যি ইকনমিক হোল্ডিংৰ ভেটি ধৰিছে সি নিৰৰ্থক। ইকনমিক হোল্ডিং হৈছে আপেক্ষিক শব্দ যোজনা (Relative term)। কিমান বিঘাৰ ওপৰত হলে সেইটো ইকনমিক হোল্ডিং (Holding) হব আৰু কিমান বিঘা মাটিৰ কম হলে সেইটো নহয়। সেইটো আপেক্ষিক ভেটিত বিচাৰ নকৰিলে শুদ্ধ নহয়। মাটি আৰু অন্যান্য সকলো আয়ৰ ওপৰত সামগ্ৰিক ভাবে 'ইকনমিক হোল্ডিং' ধাৰ্য্য হব পাৰে। অৰ্থাৎ মানুহজনৰ মুঠ আয় ধাৰ্য্য কৰি তাৰ পিচত নিজৰ পৰিয়ালৰ ভৰণ পোষণৰ খৰচৰ ওপৰঞ্চি যি আয় থাকে তাৰ ওপৰত খাজনা লগালে হয়তো সিমান অনুচিত নহব। তেতিয়াহে দুখীয়া খেতিয়ক শ্ৰেণী ৰক্ষা পৰিব। ধনী শ্ৰেণীয়ে অৰ্থাৎ মাটি মালিক সকলে চিলিং আইন (Ceiling Act) হোৱাৰ পিচত নিজৰ ওপৰঞ্চি মাটিখিনি নিজৰ অংশী বঙহীৰ মাজতে ভাগ কৰি ৰাখি থলে। ইমান সুন্দৰ চৰকাৰী আইন খনো কোনো কামত নালাগিল। এজন ভূমিহীন লোকেও ওপৰঞ্চি মাটি নেপালে। এইৰকমে খাজনা বৃদ্ধি হলে, এই বৃদ্ধি কৰাৰ অজুহাত লৈ মালিক সকলে ৰায়তৰ পৰা হয়তো ২ টকাৰ ঠাইত ৪ টকা লব। মালিকৰ লোচকান নহল, ৰায়তৰহে ক্ষতি বাঢ়িল। ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে কব যে, তাৰ কাৰণে আমাৰ ৰক্ষা কবচ আছে ভিন ভিন প্ৰকাৰৰ আইনো প্ৰণয়ন কৰা আছে। কিন্তু আইন থকা স্বত্বেও মাটিহীন কৃষকে অতিৰিক্ত মাটি নাপালে। আইন থাকিলেও যদি প্ৰজোয্য নহয় তেন্তে তাৰ পৰা কোনো ফল নহয়। গতিকে চৰকাৰক মই আকৌ অনুৰোধ কৰো এই গৰীব কৃষক সকলে যাতে দাৰিদ্ৰতাৰ এন্ধাৰৰ মাজত খোজকাঢ়িব লগীয়া নহয়। সেইমৰ্ম্মে খাজনা বৃদ্ধি বন্ধ ৰাখিব লাগে। খাজনা বৃদ্ধি হব নালাগে। আমাৰ ৰাজ্য নিৰ্ম্মানৰ বাবে যি অৰ্থৰ প্ৰয়োজন তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাৰ পৰা নিয়া ৰেভিনিউৰ ওপৰঞ্চি এটা অংশ আমাৰ উন্নয়নৰ আচনিৰ কাৰণে দিবলৈ দাবী জনাব লাগে। কাৰণ আমাৰ ৰাজ্যখন পিচপৰা। আমাৰ ৰাজ্যখন গঢ়ি তুলিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ চোকাদৃষ্টি থকা উচিত। কিয়নো আমাৰ অসমখন এখন সীমান্ত বৰ্ত্তী ৰাজ্য। ইয়াক অকল পুলিচ মিলিটাৰীয়ে ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে। যদি ৰাইজৰ সচেতন সহযোগীতা পোৱা নহয়। ৰাইজক সজাগ কৰিবলৈ হলে ৰাইজৰ হাড় নাভাঙি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় টকা আনিব লাগে। আমাৰ চাহ বাগিছাৰ আয়ৰ ওপৰত এটা চিলিং বান্ধি তাৰ ওপৰতো ন্যায় সঙ্গত টেক্স আদায় কৰিব লাগে।

গতিকে মোৰ অনুৰোধ যে মোৰ এই প্ৰস্তাবটো সদনে গ্ৰহণ কৰিব।

Mr. SPEAKER : The resolution moved is : "In view of present economic crisis in the life of peasantry in Assam, this Assembly is of opinion that any move to enhance land revenue, or any notice served with a view to enhance land revenue in the District of Kamrup and elsewhere, be withdrawn immediately by Government."

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) : Sir, I like to move an amendment.

Mr. SPEAKER : The proper course for you was to submit a copy of the amendment before. You can now speak but as Mr. Barua has stood first I like to give hin the first chance.

Shri HARI NARAYAN BARUA (Teok): অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বন্ধু শ্ৰীতৰুণ সেন ডেকা ডাঙৰীয়াই এই সদনত যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপিত কৰি সেই প্ৰসঙ্গত ভাষণ দিলে সেই ভাষণৰ সাৰ মৰ্ম আৰু প্ৰস্তাৱৰ সাৰ মৰ্ম বহুত ক্ষেত্ৰত পাৰ্থক্য হোৱা দেখা গৈছে। সেই নিমিত্তে মই তেখেতৰ প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰি দুঃখিত হৈছো। এইটো কথা ঠিক যে কৃষকৰ উন্নতি কৰোঁ চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা যিমান পৰা যায় সিমান ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা যাতে দ্ৰুত গতিৰে উন্নত হয় তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে লক্ষ ৰাখিব লাগে। আজি আমাৰ দেশৰ যিটো কৃষক সম্প্ৰদায় আছে তেওঁলোকৰ সৰ্বতো-প্ৰকাৰ উন্নতিৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন সেইবোৰ পৰামৰ্শ দিব পাৰিলেহে চৰকাৰে সকলো ক্ষেত্ৰতে উন্নতিৰ কাৰ্য্য হাতত লব পাৰিব। মানুহক সন্তুষ্ট কৰিবৰ বাবে বা মানুহৰ মন আকৰ্ষণ কৰিবৰ বাবে নাইবা মানুহৰ সমৰ্থন লাভ কৰিবৰ বাবে যদি বাইজক মিঠা কথা কৈয়ে সন্তুষ্ট কৰা হয়, কাৰ্য্যকৰী পন্থা যদি হাতত লোৱা নহয়, তেনেহলে মই সদায় বিশ্বাস কৰো যে তাৰ পৰা কেতিয়াও জন-সাধাৰণৰ উপকাৰ হব নোৱাৰে। এইটো মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস।

ঠিক সেই দৰেই এই প্ৰস্তাৱ প্ৰসঙ্গত আমাৰ ডেকা ডাঙৰীয়াই বেচ ভাল কথাকে কৈছে যে মহাত্মা গান্ধীয়ে লৰ্ড আৰ উইনক যি মেমৰেণ্ডাম দিছিল তাত তেওঁ কৃষকৰ দুৰবস্থাৰ কথাকে বৰ্ণাই কৈছিল যাতে তেওঁলোকৰ ওপৰত কৰ বেচি নকৰে। কংগ্ৰেছেও ঠিক তেনে নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু সেই নীতি গ্ৰহণ কৰাৰ পিচত অসমত ১৯৩৮ চনত কেংগ্ৰেছ কোৱালিচন চৰকাৰ গঠন কৰা হৈছিল। আৰু সেই চৰকাৰে টকাত আঠ অনা কৰি খেতিয়কে খাজনা মাফ্ দিয়ে। আৰু যি সকল বাগিছাৰ মালিকে যুগ যুগান্তৰ ধৰি বিনা খাজনাই লাখ লাখ একৰ মাটি বন্ধ কৰি ৰাখিছিল সেই বাগিছা বিলাকৰ মাটিৰ ওপৰত নতুন খাজনা ধাৰ্য্য কৰি চৰকাৰৰ ৰাজহ বৃদ্ধি কৰিছিল। এহাতে খেতিয়কক খাজনা মাফ্ দিছিল আৰু আনহাতে ধনী বাগিছাৰ মালিকৰ মাটিৰ ওপৰত কৰ ধাৰ্য্য কৰিছিল। মহাত্মা গান্ধীৰ যিটো চিন্তাধাৰা আছিল সেইটোক লগত চামিল ৰাখি সেই সময়ত কোৱালিচন চৰকাৰ গঠন কৰি সেই উদ্দেশ্যেই কাম কৰিছিল। ইংৰাজে এই দেশ কেনেকৈ শাসন কৰিছিল তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। তেতিয়া এই দেশত প্ৰজাৰ উন্নতিৰ কাৰণে কোনো চিন্তা কৰা নাছিল। চিন্তা কৰিছিল মাত্ৰ শোষন কৰি নি কেনেকৈ সাম্ৰাজ্যবাদ ৰক্ষা কৰিব পাৰি। কিন্তু দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত যি চৰকাৰ হৈছে সেই চৰকাৰে সকলো ফালৰ পৰা ৰাজহ বৃদ্ধি কৰি কেনেকৈ দেশৰ জনসাধাৰণৰ সৰ্ব্বাঙ্গিন উন্নতি কৰিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰি আহিছে।

মাননীয় সদস্য সকলে জানে যে ইংৰাজৰ দিনত চৰকাৰৰ ৰাজহৰ পৰিমাণ আছিল মাত্ৰ আঢ়ৈ কোটি টকা। কংগ্ৰেছ যুক্তমন্ত্ৰী সভাৰ দিনত বাগিছাৰ মাটিত নতুন ৰাজহ ধাৰ্য্য কৰাৰ বাবে হল ৪৷৷ কোটি টকা। এতিয়া এই চৰকাৰৰ ৰাজহৰ পৰিমাণ ৩০ কোটিত কৈয়ো অধিক। তেতিয়াৰ পৰাই এই চৰকাৰে খেতিয়কৰ ওপৰত কৰ ধাৰ্য্য নকৰি অন্যান্য উপায় অবলম্বন কৰি চৰকাৰৰ ৰাজহ বৃদ্ধি কৰি জনসাধাৰণৰ উন্নতি কৰিবলৈ যত্ন কৰি আহিছে। মোৰ স্পষ্ট মত যে এই ৰাজহ বৃদ্ধি হৈছে দুখীয়াৰ ওপৰত খাজনা বা কৰ বৃদ্ধি কৰি নহয়। ইয়াৰ বৃদ্ধি কৰা হৈছে ধনী শ্ৰেণীৰ ওপৰত লগোৱা কৰ কাটলৰ কাৰণেহে। ইমানখিনি ৰাজহ বৃদ্ধি হোৱা স্বত্বেও সেই টকাৰে দেশৰ সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিব পৰা নাই। গতিকেই এই কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে ৪৷৷ কোটিৰ পৰা ৰাজহৰ পৰিমাণ যে ৩০ কোটি হৈছে গৈ সেইটো দুখীয়া খেতিয়কৰ মাটিৰ ওপৰত খাজনা বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে নহয় অন্যান্য কৰ কাটল বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে হৈছে। খেতিয়কৰ ওপৰত নতুন কৰ কাটল ধাৰ্য্য কৰাটো আমি সমৰ্থন নকৰো। শ্ৰীযুত ডেকাই কৈছে যে দুখীয়া খেতিয়কৰ খাজনা বৃদ্ধি কৰিহে ৰাজহ বৃদ্ধি কৰা হৈছে আৰু তাৰ দ্বাৰা খেতিয়কৰ উদ্যোগ কমোৱা হৈছে। সেইটো মই বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰো। মহাত্মা গান্ধীয়ে ইংৰাজৰ দিনত ঠিকেই কৈছিল যে খেতিয়কৰ ওপৰত নতুন কৰ কাটল ধাৰ্য্য কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ সেই চৰকাৰে ৰাইজৰ

মঙ্গল জনক একো কাম কৰা নাছিল। লৰ্ড আৰ উইনৰ দিনত কেইটা বিশ্ববিদ্যালয় হৈছিল, কেইটা কলেজ আছিল, কেইটা ভাল ডাক্তৰখানা আছিল আৰু কলেজ আছিল ? আলি-পদূলী বঢ়াবৰ কাৰণে কি যত্ন কৰিলে ? কিয় সেই চৰকাৰক কৰ দিব ? এই দেশত আছিল কি ? এই দেশৰ উন্নতিৰ কাৰণে তেওঁলোকে কোনো চেষ্টাই কৰা নাছিল। কিন্তু দেশ স্বধীন হোৱাৰ পিচত যেতিয়া দেশৰ সম্পদ বঢ়াব লগীয়া হল তেতিয়া দেশৰ ৰাজহো বৃদ্ধি কৰাৰ দৰকাৰ হল। সেই নিমিত্তে চৰকাৰে দুখীয়াৰ খাজনা বৃদ্ধি নকৰি অন্যান্য প্ৰকাৰে নানান কৰ কাটিল বহুৱাই ৰাজহ বৃদ্ধি কৰিবলৈ যত্ন কৰিছে। সেই কাৰণে মই ভাবো আজি দেশৰ উন্নতিৰ কাৰণে খেতিয়কেও সহায় কৰিব পাৰে, ব্যৱসায়ীয়েও সহায় কৰিব পাৰে আৰু সদনৰ সদস্য সকলেও সহায় কৰিব পাৰে। তেতিয়াহে দেশৰ মঙ্গল হব আৰু খেতিয়কৰ মঙ্গল হব। শ্ৰীডেকা ডাঙৰীয়াই আজি কেইবা বছৰৰ আগতে বিভিন্ন জিলাৰ খাজনা বৃদ্ধি হোৱাৰ কথা আঙুলীয়াই দিছে। তেখেতে আলোচনা কৰিছে যে কামৰূপত খাজনাৰ পৰাই ইমান বৃদ্ধি হল, নগাঁৱত ইমান বৃদ্ধি হল আৰু শিৱসাগৰত ইমান বৃদ্ধি হল। বৃদ্ধি হৈছে হয়—কিন্তু সেই টকা খেতিয়কৰ ওপৰত খজনা বৃদ্ধি কৰাৰ ফলত নহয়। সেই ৰাজহ বৃদ্ধি হৈছে বিভিন্ন ঠাইত বহুদিন পৰি থকা মাটি বোৰ আবাদ কৰি খেতিৰ উপযোগী কৰাৰ কাৰণে।

এই প্ৰসঙ্গতে, কালি শ্ৰীযুত ডেকা ডাঙৰীয়াই যি কথা কৈছিল সেইখিনি অৱশ্যে মই শুনিবলৈ নাপালো, তথাপি আজিৰ বক্তৃতাত তেখেতে কোৱা শুনিলো যে চাহ বাগিচাৰ মাটিৰ ওপৰত বা উৎপাদিত সম্পদৰ ওপৰত কৰৰ বোজা দুখীয়া খেতিয়কতকৈ কম হৈছে। তেখেতে হিচাব দিছে অৰ্থাৎ চাহ বাগিচাৰ এবিঘা মাটিত ২১৫৲ টকা লাভ পাইছে, আৰু খেতিয়কে সিমান লাভ নেপায়। ঠিক কথা। আমাৰ কৃষক সকলৰ খেতিৰ মাটিৰ ওপৰত যি খজনা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে, সেই খাজনা যদি চাহ বাগিচাৰ খাজনাৰ তুলনাত বেছি হয় বুলি উৎপন্ন হিচাবে কয় তেনেহলেও সেই অৰ্থত আমি কেতিয়াও সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো। উৎপাদনৰ খৰছৰ ঘৰটো আমি নিশ্চয় চাব লাগিব। ইয়াৰ বাহিৰেও চাহ শিল্পৰ আজি যি অৱস্থা হৈছে তালৈকো চকু দিব লাগিব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বা প্ৰাদেশিক চৰকাৰে টনকীয়াল কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লোৱাত মজদুৰ আদিৰ চাহিদা পুৰণ কৰাত আৰু প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগৰ মাজত পৰাত চাহ শিল্পই আগবাঢ়ি যোৱাত বাধা পৰিছে। বাগানৰ মালিক সকলেতো কৈছেই যে চৰকাৰে চাহশিল্পটো মৰাৰ হে ব্যৱস্থা কৰিছে। বাগিচাৰ মালিক সকলে বহু প্ৰকাৰৰ টেক্স গৱৰ্ণমেণ্টক দিব লগা হয়। আমাৰ খেতিয়কে মাত্ৰ এবাৰহে বছৰেকত খাজনা দিয়ে। কাজেই খেতিয়কৰ মাটিৰ খাজনাৰ লগত চাহ বাগিচাৰ মাটিৰ খাজনা তুলনা কৰিলে নচলিব। তেখেতে বোধ কৰো বাগিচাৰ মালিক সকলৰ এই ফালটোৰ কথা ভালকৈ চিন্তা কৰি চোৱা নাই। যদি তেখেতে ভাবি চাই তেন্তে নিশ্চয় সেই কথাটোকেই স্পষ্টকৈ দেখা পাব যে বাগিচাৰ মালিক সকলেও আজি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ কৰৰ বোজা ভাৰ বৰ লাগিছে আৰু ফলত চাহ বাগিচা চলোৱাত সম্ভৱপৰ হৈ নুঠিব বুলি বহুতে অনুমান কৰিছে। ইতি মধ্যে কিছুমান চাহ শিল্প বন্ধ হৈ গৈছে আৰু কিছুমান বন্ধ হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে।

চাহ শিল্পটো যদি বন্ধ হৈ যায় তেন্তে দেশৰ হাজাৰ হাজাৰ মানুহ নিৰনুৱা হব। আন হাতে আমি খেতি কৰোতে বা ধান উৎপন্ন কৰোতে যি খৰচ আমাৰ হয়, এই খেতি কৰাত বা চাহ উৎপন্ন কৰাত অলপ খৰচ বেছি যায়। সেই গতিকে খেতিয়কৰ এবিঘা মাটিৰ ধানৰ আয়ৰ লগত চাহৰ মাটিৰ আয়ৰ মূল্যৰ বিজনী নিমিলে। গতিকে মোৰ মতে খেতিৰ মাটিৰ এবিঘাত যি উৎপন্ন হয় আৰু চাহ খেতিৰ মাটিৰ এবিঘাত যি উৎপন্ন হয় তালৈ চাই, কৰ বা খাজনা ধাৰ্য্য কৰাটো সম্ভৱ পৰ নহয়। শ্ৰীযুত ডেকাই যি খন কিতাপৰ অংশ বিশেষ

কৰিব লাগে। খেতিয়ক সকলৰ দুৰাবস্থালৈ চাই আমি যি কাম কৰো সকলোবোৰ সুচিন্তিত ভাবে কৰিব লাগিব আৰু তেতিয়াহে আমি সকলো ক্ষেত্ৰতে খেতিয়ক জনসাধাৰণৰ পৰা সহযোগ পাম।

এইবিলাক বিষয়ে খেতিয়কৰ লগত আলোচনা নকৰাকৈ বা তেওঁলোকৰ দুখ দুৰ্দ্দশাৰ কথা নভবাকৈ কৰা হয় তেন্তে তেওঁলোকৰ মনত অসন্তুষ্টিৰ ভাব জাগি উঠিব। এই বিষয়ে নোটিচ দিয়াৰ কথা কৈছে, মই যোৱা অধিবেশনৰ পিচৰ পৰা মঙ্গলদৈ মহকুমাত ১৪,৪৫০ মাইল ঘুৰি আহিছো কিন্তু কাৰো মুখতে আজিলৈ খাজনা বৃদ্ধিৰ কোনো কথা শুনা নাই। এই বিষয়ে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ উত্তৰত আমি গম পাম। মই এতিয়া ইয়াকে কব বিচাৰিছো যে এই খাজনা বৃদ্ধি সম্পৰ্কত মই ডেকা ডাঙৰীয়াৰ লগত একমত।

চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা যেতিয়া নোটিচ জাৰি কৰা হয়, তাত কিছুমান Formality observe কৰিব লাগে যে ইমান ইমান চনৰ পৰা খাজানা ইমান হাৰত বৃদ্ধি হব। সেই কথা সময় মতে ৰাইজক জনাই দিয়া হয়। কিন্তু তেনে ধৰণৰ কোনো নোটিচ আমাৰ চকত পৰা নাই। V.G.R. সম্বন্ধে দেখা গল ৩।৫।৫৮ তাৰিখৰ ভিতৰত objection দিব লাগে। সেই নোটিচ পালে ৫।৫।৫৮ তাৰিখে এয়ে হল অৱস্থা।

যি হওক মই সদনত ইয়াকেই দাঙি ধৰিছো যে ভবিষ্যতে যাতে ভাল হয় তাৰ চিন্তা কৰিব লাগে।

মোৰ বন্ধু বৰুৱা ডাঙৰীয়া আৰু শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই ধনী শ্ৰেণীৰ স্বাৰ্থ লৈ সদনত বিৰোধী দলৰ পিনে ইঙ্গিত কৰি কি বুজাব বিচাৰিছে মই কব নোৱাৰো। ডেকা ডাঙৰীয়াৰ প্ৰস্তাবতোত সেই একে কথাকে কৈছে যে যিসকল লোকে কাম দিব পাৰে সেই সকলৰ ওপৰত কৰ লগাব লাগে; তাত আপত্তি কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। যিসকলে যথেষ্ঠ আয় কৰে তাৰ এটা অংশ উন্নয়নৰ কামত লগোৱাত মই এক মত।

এই মৰ্ম্মে ধনীক শ্ৰেণী অৰ্থাৎ আমাৰ চাহ বাগানে ১৯৪৮ চনৰ পৰা ১৯৫৯ চনলৈ কি হাৰত কৃষি কৰ দিছে তাকে দেখুৱাও—

চন	কৃষিকৰ
১৯৪৮	২০,৫৬,০৬০ টকা
১৯৪৯	
১৯৫০	৫০,৭৫,৭৪২ টকা
১৯৫৮	২,১৩,৭৪,৯৮০৲
১৯৫৯	২,৭৮,৭৬,৯৫০

গতিকে দেখা যায় ২০ লাখ টকাৰ পৰালৈ ২৭৮ লাখ টকা অকল কৃষিকৰ হিচাবে পাইছে। আৰম্ভো Road Tax ১৯৫৪ চনলৈ নাছিল।

১৯৫৮ চনত পাইছে ১,৭১,৯৭,৭২৪৲ টকা ১৯৫৯ চনত প্ৰায় ১,৮৩,৩৪,৫৬৬৲ টকা গতিকে প্ৰায় ২ কোটি টকা Road Tax ৰ বাবে পাইছে।

প্ৰায় ৩ হাজাৰ বিঘা মাটিত চাহ খেতি হয় তাৰ ওপৰত Excise Department বুলি প্ৰায় ৫ লাখ টকা পাইছে। মোৰ বোধেৰে ধনীৰ ওপৰত Tax লগোৱাত আমাৰ পক্ষৰ পৰা আপত্তি হোৱা নাছিল।

কিন্তু আজি আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ কি অবস্থা হৈছে সেই বিষয়ে চিন্তা কৰা উচিত। অলপ আগতে এই সদনত দাঙি ধৰিছে যে আমাৰ অসমত যথেষ্ট বানপানী হৈছে। তাত কি ধৰনৰ ক্ষতি হৈছে সেই কথাও উল্লেখ কৰিছে। তাৰ পৰাই বুজা যায় যে অসমত বহুতো খেতিৰ মাটি বছৰি বানপানীত নষ্ট হৈছে। আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাত বান পীড়িত অঞ্চলত গৈ মই নিজেই দেখিছো তাত আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ মাটিৰ পৰা খাজনা দিয়াৰ অবস্থা নাই। যদি চৰকাৰে খাজনা বৃদ্ধি কৰে, তেন্তে এই বান পীড়িত অঞ্চলৰ ৰাইজৰ মাটি বিলাকো classification কৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মোৰ অনুৰোধ যে এই বান বিধ্বস্ত অঞ্চলৰ লোকসকলক চৰকাৰে সহানুভুতিৰে চাব লাগে।

খাজনা নিৰ্দ্ধাৰণৰ কাৰণে যেনেকৈ মাটি শ্ৰেণী বিভাগ কৰা হয় ঠিক সেই দৰে বান পিড়ীত সকলৰো শ্ৰেণী বিভাগ কৰা উচিত। আজি বান পিড়ীত সকলে খাজনা দিব নোৱাৰা অবস্থাতো মাফ পোৱা নাই। আমাৰ এটা প্ৰবাদ আছে যে আগতে ৰাইজে দুটাৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ বিচাৰিছিল—এটা মানৰ পৰা আৰু আনটো বানৰ পৰা। মানৰ পৰা সাৰিব পাৰিলেও বানৰ পৰা সৰা টান। প্ৰতি বছৰে বানপানীয়ে জৰুলা কৰিছে কিন্তু খাজনা মাফ দিয়া নাই। এনে অবস্থাত খাজনা বঢ়োৱাৰ বিপক্ষে শ্ৰীডেকা ডাঙৰীয়াই যি যুক্তি দেখুৱাইছে তাক মই দৃঢ় ভাবে বিশ্বাস কৰো। যদি কৃষিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হলহেতেন তেতিয়া কৃষি কৰ বঢ়াব পাৰিলেহেতেন। সেইটোত হব নোৱাৰে। আজি খেতিয়কৰ ওপৰত নানা কৰ লগাইছে। এইটো কেৱল বানিজ্যৰ লগত সম্বন্ধ থকা খেতিয়কেহে জানে। আগতে জুইশলাৰ দাম এক পয়ছা আছিল কিন্তু এতিয়া হল এক অনা কাৰণ কৰ বঢ়ায় দিছে। সেইদৰে এখন চুৰিয়াৰ দাম আগতে এটকা আছিল কিন্তু এতিয়া ৮৲ টকা। প্ৰত্যেক বস্তুতে Indirect-tax আদায় কৰা হৈছে। কিন্তু যদি খাজনা ৰঢ়াব লগা হয় তেন্তে চৰকাৰী বিষয়াৰ যি Redtapism তাৰ মাজত সোমায় বাম মাটি দ হব আৰু দ মাটি বাম হব। কলাগাৰত আজি ৩ মাহে S.D.C. নায়েই। যত দুজন S.D.C. লাগে তাত এজনো নাই।

Mr SPEAKER: S. D. C. কি হল?

***Shri HIRALAL PATWARY**: কৰ নোৱাৰো; কিন্তু S.D.C. নাই।

***Shri MOHIKANTA DAS**: কিমান দিনৰ পৰা নাই?

***Shri HIRALAL PATWARY**: যোৱা জুলাই মাহৰ পৰা নাই।

---

*Speech not corrected.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) :** They have all gone to Goreshwar, Sir.

***Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) :** They are all engaged in relief works arising out of the recent disturbances.

***Shri HIRALAL PATWARY (Panery) :** গতিকে মন্ত্ৰীয়ে নিজেই জানে যেকলাইগাঁৱত মাটিৰ সমস্যা বৰ জটিল কিন্তু S.D.C. নাই। উৎপাতৰ কথাও মন্ত্ৰীয়ে নিজেই জানে। গাঁৱত এটা প্ৰবাদ আছে "গ্ৰামস্য মণ্ডল ৰাজা" তেওঁলোকক কোনেও বশ কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ তেওঁলোকেও জানে যে তেওঁলোকক একো কৰিব নোৱাৰে।

বন্ধুবৰ শ্ৰাবক্ৰাই কৈছে যে ৰাজনৈতিক কাৰণত এইটো কোৱা হৈছে। অন্যায়ৰ প্ৰতিবাদ কৰিলেই ৰাজনৈতিক আখ্যা দিয়া হয়। যদি আজি চৰকাৰে খেতিয়কক সহায় কৰিব নোৱাৰে, নিৰীহ মানুহক সহায় কৰিব নোৱাৰে, consumer সহায় কৰিব নোৱাৰে, অবিচাৰৰ বিৰুদ্ধে সহায় কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে ৰাইজ নিশ্চয় জাগি উঠিব।

সেই কাৰণে, মাননীয় বন্ধু ডেকা ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাবৰ দ্বাৰাই জনসাধাৰণৰ খাজনা বৃদ্ধিটো বন্ধ কৰিব লাগে বুলি কৈছে সেইটো মই সমৰ্থণ কৰিছো। তাৰোপৰি খাজনা বৃদ্ধিৰ নোটিচ যে চৰকাৰে প্ৰচাৰ কৰা নাই, এইটো অভিযোগত চৰকাৰেই দায়ী আৰু ৰাইজৰ সুবিধাৰ কাৰণে এই প্ৰস্তাৱটো গ্ৰহণ নকৰিবৰ কোনো কাৰণ নাই। আজি যে খেতিয়ক সকলৰ অসুবিধা আৰু দুৰ্য্যোগৰ সীমা নাইকীয়া হৈছে তাক কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। আজি যদি গাও অঞ্চলত গৈ চৰকাৰী নীতি সম্পৰ্কে মত লোৱা হয়, তেন্তে তাত পাব, গাৱ সমূহৰ সৰহখিনি ৰাইজেই চৰকাৰৰ বিপক্ষে মত প্ৰকাশ কৰিব আৰু এই মনোভাব বহুদিন ধৰি প্ৰকাশ কৰি আহিছে। ৰাইজৰ এই মনোভাব যদি চৰকাৰে উপলব্ধি কৰি তাৰ কাৰণ বিচাৰি, সন্তুষ্ট কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰে তেন্তে তাতকৈ আৰু দুখৰ কথা কি হব পাৰে। মই ভাবো ৰাইজৰ মতামত টো honour নকৰাটো চৰকাৰৰ এটা অমাজজনীয় দোষ। ৰাইজৰ এই অসন্তুষ্টৰ কাৰণেই আজি ৰাইজৰ মাজত কোনো কাৰ্য কৰিবলৈ অপাৰগ, কাৰণ তেওঁলোকে এনে অৱস্থাত আমাৰ লগত সহযোগীতা কৰিবলৈ নিবিচাৰে আৰু এনে অৱস্থাৰ গৰাহত তেওঁলোকৰ সহযোগীতা আহবান কৰা কঠিন হৈ উঠিছে। তাৰোপৰি চৰকাৰৰ whimsical decision অথবা Overnight decision আছেই। উদাহৰণ স্বৰূপে State Tradingৰ কথাই চাওক—

(It is relevant Sir, *Voice.*) Yes, পহিলা তাৰিখৰ পৰা State Trading কৰিবলৈ লৈ তাৰ দুদিনৰ আগতে তাৰ দিহা কৰা ; ইয়াৰ দ্বাৰাইও সৰ্ব্ব সাধাৰণক বিপাংত পেলালে।

***Shri MOHI KANTA DAS :** He is a member of the supply group, Sir. The decision has yet to be taken.

---

*Speech not corrected.

***Shri HIRALAL PATWARY (Panery) :** ময়ো Study কৰিয়েই কৈছো। গতিকে দেখা যায় যে, কোনো কাম হাতত লওঁতে আগতে চৰকাৰে কেতিয়াও আচনি কৰি লোৱা নাই। যদি এয়ে হয় তেন্তে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিকল্পনা বিলাক কৃতকাৰ্য্য কেনেকৈ হয় আৰু তাত বিৰাট জনশক্তিটোৰ সহানুভূতি কেনেকৈ আকৰ্ষণ কৰে। আন হাতে বৰ বৰ পুজিপাতি চাহশিল্পৰ বৰবৰ মালিক বা অন্যান্য ডাঙৰ শিল্পৰ মালিক সকলক কেনেকৈ সন্তুষ্ট কৰিব লাগে সেই কথাও চৰকাৰে জানে।

Mr. SPEAKER : Kindly confine your argument within the subject.

আপোনাৰ সময় নায়েই।

***Shri MOHI KANTA DAS :** It is outside the subject, Sir.

***Shri HIRALAL PATWARY :** কিছু সময় দিলে ভাল হয়। আমাৰ সংবিধানত দিয়া সা-সুবিধা সমূহো চৰকাৰে দিয়া নাই।

(সময়ৰ সংকেট বাজে)

কাজেই মই কও পাৰ্টি নিৰ্ব্বিশেষে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিকল্পনা বিলাক সফল কৰিবলৈ চৰকাৰে যত্ন কৰিব লাগে নহলে এই বিলাক সফল হোৱা কঠিন। গতিকে মই শ্ৰীযুত ডেকাই অনা খাজনা বৃদ্ধিৰ ব্যবস্থাটো বন্ধ হোৱাৰ সমৰ্থন কৰো। এহাতে সদনৰ সদস্য সকলক সমৰ্থন কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাও আৰু আনহাতে চৰকাৰক ইয়াৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লৈ জৰ্জৰিত দুখীয়া ৰাইজক মুক্তি দিব বুলি নিবেদন জনালো।

***Shri MOHI KANTA DAS (Barchalla) :** শ্ৰীযুত ডেকা ডাঙৰীয়াই আজিৰ সদনত যিটো প্ৰস্তাব আলোচনা কৰিলে মূল প্ৰস্তাবৰ লগত কথাৰ সামঞ্জস্য নাই। প্ৰস্তাবটো আৰম্ভ কৰিলে অসমৰ কৃষক সকলৰ Economic cricis সম্বন্ধে আৰু তাৰ পিচত purpose টোত কলে this Assembly is of opinion that any move to enhancing the Land revenue, of any notice served with a view to enhancing land revenue in the District of Kamrup and elsewhere be withdrawn immediately by Government তেখেতৰ বক্তৃতা প্ৰসঙ্গত কৃষকৰ সম্পৰ্কত যিখিনি কৃষকৰ মৰ্ম্ম বেদনা সদনত উপস্থাপিত কৰিছে আৰু পজিপতি আৰু চাহ শিল্পৰ মালিক সকলৰ ওপৰত যে খাজনা বৃদ্ধি হব লাগে, কৃষক সকলৰ ওপৰত খাজনা আৰু কৰৰ বোজা গধুৰ হৈছে তাকে কবলৈ শেষৰ ফালে কি কৈছে আপোনাসকলে চাওক।

তেখেতৰ resolution উদ্দেশ্য হৈছে যে আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ পুজিপতি বিলাকৰ ওপৰতো যি খাজনা বৃদ্ধিৰ যি নোটিচ দিছে সেইটো উঠাই দিব লাগে। আকৌ আন হাতেদি কয় যে পুজিপতিৰ ওপৰত খাজানা বৃদ্ধি কৰিব লাগে আৰু কিষানক ৰেহাই দিব লাগে। তেখেতে আজি সদনত এটা কথা কব আকৌ পিচ মূহুৰ্ত্তত তাৰ ওলোটাটোও কব। এবাৰ কয় নোটিচ withdraw কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে পুজিপতিয়েও বেচি খাজানা দিয়াৰ পৰা ৰেহাই পাব লাগে। হয়তো তাকে তেওঁ বিচাৰিছে। বক্তৃতাত প্ৰমাণ কৰিব খোজে যে তেখেতে কৃষকৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত ওলাই পৰে যে

---

*Speech not corrected

তেখেতে দুখীয়া খেতিয়কৰ কাৰণে কান্দা নাই—আৰু যিটো তেওঁ খেতিয়কৰ কাৰণে কান্দি দেখুৱাইছে সেইটো কেৱল "Crocodiles tear". দুখীয়া খেতিয়কৰ প্ৰতি খৰিয়ালৰ চকুৰ পানী উলিয়াই খাজানা বৃদ্ধি নকৰিবলৈ কৈছে, কিন্তু তেখেতৰ বক্তৃতা মন দি শুনিলে বুজিব পাৰি যে পুজিপতি আৰু কৃষকৰ মাজত তেখেতে কোনো পাৰ্থক্য ৰখা নাই। চৰকাৰে পূজিপতি সকলৰ পৰা টকা সংগ্ৰহৰ বাবে Super-Tax Income-Tax, Agricultural Income-Tax ইত্যাদি বোৰ লগাইছে কিন্তু পাটোৱাৰী ডাঙৰীয়াৰ বক্তৃতাৰ পৰা বুজা যায় যে যি নোটিচ দিয়া হৈছে সেইটো withdraw কৰিব লাগে তেতিয়া হলে ধনী শ্ৰেনীত কৰ কাটল টেক্স ইত্যাদিৰ পৰা ৰেহাই পাই যাব। গতিকে তেখেতৰ বক্তৃতা এটা ডাঙৰ Contradiction.

তাৰ বাবে Census ৰ বিষয়ে তেখেতে কোৱা কথালৈ চালে দেখা যায়।

আজি ইমান দিনৰ পিচত Resettlement বন্ধ কৰিব লাগে। বানপানী, ভূমিকম্প অসমত নতুন নহয়; আজি ১৯৫০ চনৰ পৰা এই দুৰ্য্যোগ বিলাক হৈ আহিছে। এই ধুমকেতু আজিৰ ধুমকেতু নহয়—যি অবস্থা হৈছে আগৰ পৰা হৈ আহিছে। শিবসাগৰ আৰু কামৰূপ জিলাত আগৰ পৰাই Resettlement আৰম্ভ হৈছে। এই নতুন সদনো ১৯৫৭ চনতেই আৰম্ভ হৈছে। আজিলৈকে, ইমানদিনে গভৰ্ণমেন্ট Settlement Operation বন্ধ কৰাৰ হকে কোনো প্ৰস্তাৱ নাই। যদি মহাশয় সকলে ভাবিছিল তেন্তে এইকেই বছৰৰ ভিতৰত সদায় চিয়ৰী আছে যে বানপানীৰ প্ৰযোগ হৈছে কিয় ইয়াৰ আগতে গৱৰ্ণমেন্টক সজাগ কৰি নিদিলে; আমাৰ সদস্য সকলে বিবেচনা কৰি Settlement বন্ধ কৰিলো হেতেন। আজি Final Stage লৈ আহিব ধৰিছে; আজি কৈছে এইটো বন্ধ কৰক বানপানীৰ উপদ্ৰৱ হৈছে। আজি দুইবছৰ আগতে কব লাগিছিল যে Settlement Operation should be stopped.

ইয়াৰ অৰ্থ মই জানো নিৰ্ব্বাচন আহিছে সেইকাৰণে ৰাইজে ভালপাবলৈ কংগ্ৰেছক সেকা দিবলৈ তেখেত সকলে এইটো কৰিছে। (হাঁহি)

Mr. SPEAKER: Settlement বন্ধ কৰিব কোৱা নাই। খাজনাহে বৃদ্ধি কৰিব নালাগে বুলি কৈছে।

***Shri MOHI KANTA DAS (Barchalla)**: এই কথাটো একে Settlement Operation হলেহে খাজনা বৃদ্ধি হয় কিন্তু আনঠাইত শতকৰা ১০৲ টকা বৃদ্ধি হয় কিন্তু আমাৰ ইয়াত হয় শতকৰা ২৲ টকা। ১৯৫২ চনৰ পৰা যি খাজনাৰ হাৰ চলি আহিছে সেই সম্পৰ্কে কোনো প্ৰস্তাৱ বিৰোধী দলে অনা নাই। আজি ৩০ বছৰে শতকৰা ২ অনা হিচাবে খাজনা পাই। ইয়াৰ পিচত গভণমেণ্টে উন্নয়নৰ কাম সৰহ শস্য উৎপাদনৰ কাম যথেষ্ট কৰিলে। ইয়াৰ পৰা যিবিলাকৰ আয় বৃদ্ধি হৈছে তেওঁলোকে গভণমেণ্টৰ লগত উন্নয়নৰ কামত সহযোগ কৰিবলৈ টকাত ২ অনা নিশ্চয় হাহি হাহি দিব। আমাৰ বন্ধুসকলে কব স্বাধীন দেশত কোনেও হাল নাবায় গভণমেণ্টে সকলো কাম কৰি দিব লাগিব ইফালে কব, কোনেও খাজনা নিদিব। প্ৰথম, দ্বীতিয়, পঞ্চম বাৰ্ষীক পৰিকল্পনাত তেখেতসকলৰ দিহামতেই বহুতে চলি আহিছে চৰকাৰে আৰু কংগ্ৰেছৰ আপ্ৰান চেষ্টাত যি অলপ আগবাঢ়িছে, তাৰ কাৰণেহে যি উন্নতিৰ কাম

*Speech not corrected.

হৈছে। ১৯৪৫ চনৰ পৰা ১৯৬০ চনলৈ কিমান খাজনা বৃদ্ধি হৈছে? ৫ বছৰৰ পিচত ২৫/৩০ লাখ টকা হৰই, সেইটো সুকীয়া কথা। আজি চৰকাৰে বহু মাটি Reclaim কৰি সমতল ভূমি কৰিছে। তাৰ কাৰণে কিমান খৰচ হৈছে? চৰকাৰে আজি বিভিন্ন মাটি খুলি দি খেতিয়কক সহায় কৰিছে। তাৰ কাৰণে খাজনা বৃদ্ধি হৃৰই।

Adjournment

The Assembly was then adjournned till 10 A. M. on Saturday, the 8th October, 1960.

R. N. BARUA,
Secretary, Assam Legislative Assembly.